

Verdieping Cytopathologie (K0644)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Voert cytopathologische analyses uit	
Complexiteit:	De werkzaamheden van een beginnend beroepsbeoefenaar worden uitgevoerd in een laboratorium en beslaan het voorbereiden en uitvoeren van cytopathologische analyses. De complexiteit is afhankelijk van de gebruikte technieken voor de cytopathologische analyses en de specifieke omstandigheden. Hierbij is een adequate planning van meerdere activiteiten tegelijk noodzakelijk. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over specialistische kennis en vaardigheden op het gebied van cytopathologie. De complexiteit wordt verder nog bepaald door mogelijke onvoorziene omstandigheden waarbij een juiste inschatting van urgentie moet worden gemaakt.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	Hij is verantwoordelijk voor het zelfstandig, juist, tijdig en efficiënt uitvoeren van cytopathologische analyses. Hierbij kent hij de grens van zijn eigen verantwoordelijkheid en weet hij wanneer er anderen moeten worden ingeschakeld. De resultaten van zijn werk kunnen direct invloed hebben op het proces. Bij afwijkende waarnemingen kan de beginnend beroepsbeoefenaar na overleg met zijn leidinggevende adviseren het proces te laten bijsturen. Hij is zich bewust van de grote verantwoordelijkheid van het werk en de impact die onjuiste geïnterpreteerde resultaten en onjuiste rapportages veroorzaken.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert cytopathologische analyses uit	De student voert een volledige cytopathologische analyse uit en rapporteert de bevindingen volgens de geldende richtlijnen	- Verzamelen van cytopathologische monsters - Voorbereiden van preparaten volgens de juiste technieken - Voorscreenen van preparaten op afwijkingen - Uitvoeren van aanvullende immunologische of moleculairbiologische technieken - Interpretieren van de analysetoestanden en resultaten - Documenteren van bevindingen in het rapport - Controleren van de rapportage op volledigheid en juistheid - Bespreken van de resultaten met collega of supervisor - Aanpassen rapport indien nodig na feedback - Archiveren van het rapport en bijbehorende gegevens	- Volledig en correct ingevulde rapportages - Aantoonbare uitvoering van alle stappen volgens protocollen - Correct gebruik van technieken en materialen - Naleving van veiligheids- en kwaliteitsnormen - Reflectie op het proces en verbeterpunten

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert cytopathologische analyses uit	De student voert een volledige cytopathologische analyse uit en rapporteert de bevindingen op een professionele wijze, volgens de geldende richtlijnen en kwaliteitsnormen.	- Verzamelen van cytopathologische monsters - Voorbereiden van preparaten volgens de juiste technieken - Voorscreenen van preparaten op afwijkingen - Uitvoeren van aanvullende immunologische en moleculairbiologische tests - Interpretieren van de analysematerialen en testresultaten - Documenteren van bevindingen in het rapport - Controleren van de rapportage op volledigheid en juistheid - Bespreken van de resultaten met het team - Archiveren van de analyses volgens de protocollen - Reflecteren op de uitgevoerde analyse en rapportage	- Volledige en correcte uitvoering van alle stappen - Naleving van kwaliteitsnormen - Duidelijke en professionele rapportage - Correct gebruik van materialen en technieken - Reflectie op eigen werkproces - Archivering volgens richtlijnen

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert cytopathologische analyses uit	De student voert een volledige cytopathologische analyse uit en rapporteert de bevindingen volgens de geldende richtlijnen, zodat een betrouwbare diagnose kan worden gesteld.	- Verzamelen van cytopathologische monsters - Voorbereiden van preparaten volgens de juiste technieken - Voorscreenen van preparaten op afwijkingen - Interpretieren van de analysebevindingen - Documenteren van resultaten in het rapport - Controleren van rapport op volledigheid en juistheid - Rapporteren van de bevindingen aan de arts - Toepassen van immunologische technieken indien nodig - Toepassen van moleculairbiologische technieken indien nodig - Bewaren van monsters en rapporten volgens protocol - Reflecteren op de uitgevoerde analyse - Verbeteren van eigen werkwijze op basis van feedback - Documenteren van eventuele afwijkingen of bijzonderheden - Communiceren met collega's over de resultaten	- Volledig en correct ingevulde rapportages - Aantoonbare voorbereiding en verwerking van monsters - Correct gebruik van technieken en materialen - Naleving van kwaliteitsnormen - Reflectieverslag over eigen werkproces - Bewijs van scholing en bijscholing

		- Volgen van geldende kwaliteitsnormen - Bijhouden van vakkennis en technieken door scholing	
--	--	--	--

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl